

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”.

INSERTII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
DIRECTOR: ION MONTANI.

2 Lei ex.

2 Lei ex.

La lumina unui chibrit

Arad, 1 Iulie.

Am anunțat ieri, că elevii liceului romano-catolic din localitate, după ce au dat examenul de sfârșit de an, s'au furișat în parcul orașenesc și au dat foc manualelor românești care aveau. În lumina acelor mici flăcări și în gestul liceanilor noi citim arăd o semnificație asupra căreia trebuie să stăruim. Chibritul care a aprins cărțile, oricât de paradoxal ar părea, are puterea unui reflector și luminează până în adâncurile ei problema minorității maghiare din ara noastră.

Ne întrebăm: de ce iarăș elevii lui așezământ maghiar catolic vin să dea dovadă unor sentimente atât de puțin potrivite cu atitudinea de față a bisericii lor protectoare? De ce-i fac iarăș supărare multă clădirii parhiale de la Arad și numai cu seamă eselenței sale Majláth dela Alba-Iulia? De ce se dă iarăș de bănueli, că în bisericile romano-catolice din Ardeal înfloresc iredenismul maghiar?

Ori, au uitat poate educatorii acestor elevi, că nu s'a închis încă dosarul actelor de dușmănie ce s'au dovedit în sarcina conducerii centrale a bisericii lor?

Să împresăptăm numai câteva pagini din acest dosar. Pe geamurile catedralei catolice din Cluj a strălucit până bine de curând coroana regelui arpadian Sft. Ștefan. Până în anul trecut — și rămău de văzut ce vor face anul acesta — s'aserbat ziua de 20 August, Sf. Ștefan, ca serbătoare națională maghiară, în toate bisericile lor. Fecioara Maria este socotită în cărțile lor de rugăciuni ca patroana de azi și din viitor a Ungariei, „eliberate”. Cine a întâlnit pe drumul de țară procesiunile religioase maghiare ce curg chiar acum numeroase spre mânăstirea Radna din județul nostru, a putut să audă în cântecul ardoare evlavioasă, conducătorii acestor pelerini cântă recitativul „oh, Mario, regina Ungariei, poartă-te pentru noi”. Și asta în anul nostru îndelung răbdător... Într-un manual de retorică tipărit la Budapesta în 1922 și care se predă la institutul Marianum din Cluj, se găsește următoarea descriere statuiei lui Matei Corvinul din acel oraș: „Cele două mâini i-se razimă pe spădă... Parcă ar ști ce trebuie să stea în tot momentul gata pentru război... iubim această spadă și iubim platoșa asta grea...” — Mai reamintim, că a fost găsită și confiscată în facultățile maghiare clandestine dela Cluj, Satu-mare, Timișoara, Sibiu și Sibghet, susținute de diferitele ordine rom.-catolice, o serie de manuale și cărți, în cari de pildă se dau generații tinere discursuri de Apponyi, prevestind reinvierea „Ungariei căcate în picioare” și „Imnul unguresc din 1919” de Sajó Sándor, care spune că ne va striga din vârful Carpaților: „Afară de aici tâlharilor!”

Dar câte pagini grele de vinovăție n'am mai putea frunzări în vastul dosar! Acum câteva luni de zile, d. inspector general al ministerului de instrucție, Lupu Antonescu, a dat în vileag în revista „Lamura” o serie nouă de fapte irendentiste ale institutului Marianum. Și cât de actuală este chestiunea, apare din faptul, că chiar în numărul de ieri al ziarului Parhiovin „Budapesti Hirlap” dela Budapesta putem citi o caldă apărare de sorginte maghiară ardeleană la

adresa episcopului Majláth. Corespunzător numelui ziar, spune că episcopul dela Alba-Iulia a obținut dela d. ministru Angheliescu o promisiune solemnă că acuzațiunile aduse de d. L. Antonescu vor fi rectificate, dar că rectificarea a fost contramandată ulterior de însuși ministrul. Văzând acest „procedeu”, contele Majláth i-a scris d-lui Angheliescu o „scrioare” aducându-i pur și simplu la cunoștință, că „nu mai doare! Intervenți și aristocratic. Iată un veritabil martir deplâns la Budapesta. Dar nu mai continuăm. Lăsăm și noi pe episcopul dela Alba-Iulia pradă propriilor sale tribulații — și lăsăm pentru atâtea alte ocazii ce desigur ni se vor da în viitor, examinarea mai profundă a marelui probleme pe care acum am semnalat-o numai, pentruca să arătăm cât de adânc în sufletul vremilor poate să străbată azi lumina unui chibrit aprins de niște liceani nesocotiți.

Ținta noastră nu este să provocăm, ci numai să dăm concetățenilor noștri dela așezămintele maghiare romano-catolice o pildă de cum fapte la aparență disperate vin une-ori să se așeze armonice în același tablou elocvent. Înțelesul cel mare al chestiunii rămâne să-l descifrăm altă dată, acum mai adresăm numai o întrebare celor pe cari îi privește: de ce nu vă mărginiți sfinților părinți, numai la lozinca pe care v'a poruncit-o Mântuitorul:

Pax vobiscum?

NOTE

O antologie a poeziei religioase italiene

Arad, 2 Iulie.

Societatea de editură „Il Pensiero” (Gândirea) din Milano a publicat de curând o bogată antologie a poeziei religioase italiene. Această culegere de perle a poeziei religioase italiene s'a făcut sub îngrijirea atentă a marelui și totdeauna interesantului scriitor Giovanni Papini.

„Cu intenții nu de doctrină și de literatură, ci de devoțiune, a fost compilată această Antologie care începe cu o laudă presupusă ca anterioară Cântecului lui San-Francesco, și se ter-

mină cu o lungă rugăciune de D. Giullotti. Figurează puținii poeți italieni cari au fost într'adevăr creștini și chiar și unii cari se ocupau cu poezia sacră doar din obicinuință academică; până și unii dintre aceia cari, dacă au avut și accente religioase, cu restul operelor lor, au trăit în afară și împotriva religiei.

Giovanni Papini într-o sumară dar vie prefață, lămurște scriind că și „tributarilor nesupuși” trebuiau să intre în această carte, care vrea, între altele, și să arate că literatura italiană este, în cele mai înalte ale ei expresii, mai cu seamă în întâile veacuri, religioasă, creștină, catolică.”

Această antologie a poeziei religioase italiene, e a doua mare antologie, care apare sub îngrijirea neobositului Giovanni Papini. Cea dintâi a fost: „Poeti d'oggi: Antologia della nuova poesia italiana”, care, în scurtă vreme, a ajuns deja la a 4-a ediție.

Aceste antologii apar acolo pentru a completa alte multe minunate antologii de poezie italiană. Noi până astăzi n'avem o antologie cum se cade, care să culgă tot ce a produs sufletul românesc mai frumos.

„Casa Școalelor”, Ministerul Artelor, Soc. Scriitorilor Români, ar trebui să facă ceva în a această privință.

Se spune că un distins scriitor bucureștean ar avea gata o frumoasă antologie a poeziei române de azi, dar nu-i în stare să găsească un editor, căci editorii bucureșteni se terese de poezie ca dracu de tătăie.

În Bucureștii tuturor risipelor nu se găsește o casă de editură care să tipărească o antologie a poeziei românești, pe când revistele pornografice tipărite pe hârtie de lux se vând ca pâinea caldă.

„Casa Școalelor”, care publică și atâtea cărți de prisos, n'ar putea cere da și semne cari să dovedească că-și înțelege rostul?!

Remanierea cabinetului italian

Regele a primit demisiunile prezentate de miniștrii Gentile, Corbino, Carazza, numind în urma propunerii lui Mussolini miniștrii următori: senatorul Casatti la instrucțiunea publică, senatorul Nava, la economia națională; deputatul Sarochi la lucrări publice. Portofoliul coloniilor deținut ad-interim de către Mussolini a fost incredințat deputatului Lanza di Scalea. Miniștrii vor presta azi jurământul în fața regelui.

Noul statut pe C. F. R. internaționale

Dela 1 Iulie 1924 s'au modificat prețurile de călătorie și de bagaje pentru trenurile Orient Express, Simplon Orient Express, accelerate și de persoane Via Cărpiniș-Postumia și în trafic direct via Curtici—Viena—Buchs. Prețurile se înțeleg în franci francezi.

Alianță polonă-ungară-română?

Arad, 2 Iulie.

Ziarul dlui N. Iorga. „Neamul Românesc”, publică o serie de convorbiri cu mai multe personalități politice din Polonia, prietere cari, câte-va, văd posibilă și utilă pentru viitor o alianță între Polonia, Ungaria și România.

Firește că, în domeniul realităților politice, o astfel de alianță între state foste inamice este inadmisibilă. Asemenea planuri de colaborațiuni internaționale nu pot fi elaborate decât de oameni politici fără experiență, — exact cazul frunțașilor polonezi.

Negreșit e foarte ușor să pui la cale și să asigura pacea lumii, nu numai cu o singură soluție dar cu sute de aranjamente cari de cari mai ingenioase. Dar în afară de fantezia unui gânditor, de logica lucrurilor și de dorința de a acorda, cu generozitate, certificate de bună-credință oamnelor și popoarelor, mai este și altceva, care conduce desfășurarea evenimentelor politice mondiale. Sunt legiunile de puteri nevăzute, ale instinctului național cari sunt înseși atribuțiile raselor și cari determină și hotărăsc destinele popoarelor legând și deslegând alianțele.

Dar mai presus de aceste forțe misterioase, ceea ce domină sufletul popoarelor după marele război sunt două sentimente, trecătoare, firește, dar tari încă multă vreme de acum înainte.

Este, în primul rând neîncrederea învingătorilor față de manifestările de prietenie ale statelor învinsе și față de asigurările acestora că doresc o pace sinceră. În al doilea rând este sentimentul, orce s'ar zice explicabil omenesc, al urei înăscută din conștiința umilitei și a inferiorității la popoarele înfrante.

Nu poate elabora mintea omenescă o argumentație solidă în materie de politică internațională care să n'aibă la baza ei aceste elemente preponderente. Nici generația actuală și nici chiar aceea care va veni nu vor putea vedea realizate constelațiuni politice împărțite altfel decât după categoriile create de tratatele internaționale în vigoare: cei cari au impus și cei cărora li s'au impus aceste tratate.

Trag mai puțin în cumpănă micile rivalități născute din revendicări cari au avut același obiect, cum ar fi cazul cu Polonia și Cehoslovacia, cari au ambele, pretențiuni, asupra unor mici teritorii. Fricțiunile dintre aceste două state, au dus la închipuirea unor legături politice atât de artificiale, cum sunt acelea preconizate de câțiva oameni politici polonezi.

Negreșit, amicitia și alianța între România și Polonia au la baza lor suferințele comune și necesitatea pentru ambele de a-și asigura drepturile câștigate. Dar ce caută aci Ungaria? O prietenie a acestui stat cu România este exclusă. Cine cunoaște starea de spirit a poporului maghiar nici nu se poate măcar opri un moment la aberațiunea utopică a sociologului-filosof, care peste toate slăbiciunile, patimele și necesitățile inexorabile ale vremurilor de față, constituind toate la un loc realitatea politică, vede apărând ca o consecință firească a instabilității de conservare națională în viitor, o alianță româno-maghiară. Dar, ca să rămănem în realitățile politice, ce aport ar avea Ungaria într'o alianță cu Polonia?

Își închipuiesc serios acei bărbați polonezi că, la o nevoie, Ungaria ar avea interesul s-o ajute într'un conflict ce l'ar avea cu Rusia sau cu Germania? E o copilărie să se creadă aceasta.

Negreșit că orice aranjamente politice sunt bune atunci când ele au darul să asigure interesele țării tale. Zadarnic este însă toată stăruința de a-ți așeza patria într'o situație cât mai privilegiată față de primejdiile viitoare, dacă nu se ține seama de un adevăr: Pericolul cel mai mare este azi, pentru un popor ieșit triumfător din războiul mondial, să încerce o alianță cu un stat din tabăra învinsilor.

Aceasta ar echivala cu o renunțare de bunăvoie la toate beneficiile ce-i acordă regimul actual european, pentru a cărui menținere e sigur că, mai curând sau mai târziu, istoria va înregistra un nou măcel între aceleași constelațiuni politice ale marelui războiu, aproape fără nici o modificare.

Cântecul pâinii

Iși cerne luna razele de aur
Pe ninsul câmpului îmbelsugat
Înaurind al spicelor țezaur
De-o blândă adiere legănat.

Ca mâni, secerătorii vor veni
Cu fulgerări de seceri ascuțite;
Pășind în lan, la nuntă vor porni
Cu chiole și glume nestârșite.

Din tot culesul spicelor curate
Un cântec plin se va înfrîpa;
Spre țargul bolților însemnate
Din vârful secerelor va zbura.

Poi spicetele se vor lega în plog
Poloașele s'or aduna în snop,
Iar soarele din vârful unui plop
Căzut se va culca pe-un vârf de stog.

Viu cântecul va dăinuși mereu
Alături de căruțele nărcate
Ce merg încet pe drum, purtând din greu
Comoara lanurilor secerate.

Din scârțitul carelor cu grâu
Se va înfrîpa cântare nouă;
Cântarea roții morii de parău
Rotind în moară pietrele amândouă.

Iar cântecul de moară s'a schimba
În ritm grăbit de soie la cernut;
Din ritmul sătelor s'o înfrîpa
Un cântec nou, ci totuși cunoscut:

E cântecul de aluț ce crește
Nesățios și mândru în covată,
Și cântecul în casă înfloresc
Bucăți de pâine crudă pe lopată.

Într'un târziu cuprutorul se desface
Ca zarea dimineților de vară
Și pâinea caldă, după ce se coace
Ca soarele din noapte iese-afară.

V. L.

Cercetășia

Într'unul din numerele trecute ne-am ocupat deja cu revista „Cercetășia” arătând că este unica revistă cercetășească din România. După cum am spus și rândul trecut revista „Cercetășia” apare la Arad sub conducerea dlui Sever Ispravnic, intro formă frumoasă și cu un bogat material instructiv și distractiv. Cu această ocaziune vom face o recenzie mai amănunțită scoțând în evidență părțile osebite de interesante din aceasta revistă.

Ținem să arătăm înainte de toate că revista „Cercetășia” este deja în al 4-lea an. Dar apărând acum 21 numere iar

numărul paginilor tipărite este de peste 200. Redactorii revistei au fost în anii precedeți: Dni Al. Frugina, I. Dimitriu (profesor la liceu din Arad), E. Simcai și Sever Ispravnic. Au colaborat la revistă și i-au dat un însemnat sprijin dnii: Colonel I. Simboreanu Inspectorul finului cercetășesc, Ascaniu Crișan dir. liceului „Moise Nicoară”, Dșoara H. Bogdan profesoară, Profesor Decamp, N. Blaga, D-rană Salvator Brădean, Cpt. Florescu, Silviu Crișan, Emil Botiș și alții.

Înainte de a intra în amănunte și a face o recenzie mai aprofundată, vom arăta în cadrul acestor rânduri, ce este „Cercetășia” și pentru ce va trebui să-i dăm în viitor o importanță și un sprijin atât moral cât și material, mai mare ca în trecut.

În numărul ultim al menționatei reviste aflăm că s'a dat deja în parte acest răspuns întrun articol intitulat: „Pentru ce ne ocupăm așa de mult, muncim și sacrificăm timp pentru Cercetășia?” În cadrul acestui articol dl Ispravnic dă răspuns în mod public la acei mulți cari nu au înțeles și nu au știut cum să-și explice perseverența și asiduitatea cu care muncește redactorul revistei „Cercetășia” pentru nobila cauză a acestei instituții.

Dsa spune între altele;
Din capul locului afirmăm cu toată puterea convingerii noastre că: instituția cercetășească ocupă un loc de frunte printre instituțiunile noastre de cultură și educațiune. Pria Cercetășia nădăduim că se va

putea elimina radical răul care roade societatea de azi alunecată pe povârnișul desfrâului, a lenii și imoralității. Prin cercetășie facem epuratiunea întregii noastre vieți sociale, formăm caractere de care suntem atât de lipsiți și de care avem azi nevoie mai mult ca oricând. Cercetășia este antidotul degenerării și cultul sănătății morale și fizice. Din cele spuse reese dar destul de clar de ce dam noi importanță instituției cercetășești, de ce luptăm cu atâta energie și de ce ne străduim pentru progresul și ridicarea ei la noi în țară la acel nivel, la care a ajuns instituția cercetășească nu numai în țările occidentului, dar și în cele mai apropiate țări vecine cum este d. e. în Cehoslovacia și Ungaria.

Generația de azi trece printre'o grea criză morală datorită unui noian de cauze care nu le mai relevăm. În acestea se adaugă crizele economice și politice, după războiu în continuă ascendență; stare de lucruri la care contribuie distrugător elementul străin c'el neam semănător de otrăvă imprimând astfel pecetea răului incorrigibil sau a pesimismului nejustificat pe frunțile precurând încrețite ale tineretului nostru.

Trăim epoca în care pare că genul răului domină. Pretutindeni nu vedem decât capete aplecate, fețe blazate, frunți încrețite, tineri îmbătrâniți de vreme, bătrâni deveniți precurând nevoiași. Oameni fără țel în viitor, fără voință, neincalzatori în puterile lor și ale altora, temători de-a crede în D-zeu, fără inițiativă și individualitate proprie, in-

Mobilă de sufragerie modernă
 credenț mare, masă, 6 scaune,
 :: masă de tea ::
de vânzare cu 20.000 Lei.
 Adresa la „Salon Artistic“ Palatul Fischer Elise

**Ocaziune de vară
 14 zile!**

Crep eponge metrul Lei 75
 (40 colorii)
 Crep ala marocain metrul .. Lei 56
 Crep cu ciucuri admirabili metrul Lei 62

Eponguri, grenadine, haine pentru costume de dame și domni, covercoaturi etc. considerabil reduse!
Frații Deutsch
 Arad, Palatul Minorilor.

Publicațiune.
 Se aduce la cunoștință generală, că pentru procurarea lemnelor (10 vagoane) necesare pentru liceul „Elena Ghiba-Birta“ din localitate, se va ține licitație publică în ziua de 15 Iulie la orele 10 a. m. în cancelaria direcțiunii acestui liceu, conform art. 72-83 din legea contabilității publice, cu oferte închise și sigilate.
 Condițiunile se pot vedea în fiecare zi de lucru între orele 11-12. Arad, la 2 Iulie 1924.

Cordatic
 cel mai distins
 Autopneul

Deposit la:
 Intreprind. de Automobile și Comert cu mașini
 Arad, str. Vasile Alexandri 6

Răspândiți Tribuna Nouă!

**Atelierul nostru de prelucrare a lemnului
 din Piața Cetatei vechi este deschis!!**
 Avantagioasă tăietură pe plată!
 Atelier deosebit pentru tâmplari!

COLONIA DE LEMNE A FRATILOR FÖLDES
 Telefon 818. Telefon 818.

Correspondent
 perfect în limba română, maghiară și germană cu praxă de biurou 15 ani, caută post. — Adresa la Administrație.

Palais de Danse
 aranjează în localul fostului BAR dela CHIOSC, în fiecare seară

PROGRAM SENZAȚIONAL!!
Parchetul stă la dispoziția familiilor distinsse pentru a dansa !!
 Mâncări calde și reci cu prețurile regulate de restaurant!!
 După teatru: cină, jur. Beuturi de bar, specialități de înghețată, lichouri, răcoritoare, șampanie cu paharul, cu prețuri neobicinuit de ieftine.

Deschis până dimineața la ora 3!!

Frații Karacsonyi, proprietari.

Publicațiune.
 Se aduce la cunoștință publică, că pentru repararea școlii „Elena Ghiba-Birta“ din localitate Bulev. General Dragalina se va ține licitație publică în ziua de 15 Iulie la orele 11 a. m. în cancelaria direcțiunii acestui liceu, conform art. 72-83 din legea contabilității publice, cu oferte închise și sigilate.
 Condițiunile se pot vedea în fiecare zi de lucru între orele 11-12. Arad, la 2 Iulie 1924.

Case, Vii, Moșii
 recomandă spre cumpărare
IOSIF HALMAI,
 biurou de circulație Arad, str. Eminescu.

Teatrul Național din Cluj la Arad.
Sărutul Morții

Echipa Teatrului Național din Cluj ne-a dat în seara zilei de 1 Iulie un spectacol de o înaltă valoare morală. E vorba de reprezentarea piesei. „Sărutul Morții“ lucrarea dlui Loic le Guiradec. Această piesă în românește este o localizare, datorită dlui dr. Voina, care a reușit să-i dea o atmosferă destul de rămănească.
 Dar să-i rezumăm subiectul.
 Nepoata dlui Gogu și fata cucoanei Caterina — o fată foarte frumoasă cu numele de Stela — în timpul războiului începe să se emancipeze sub influența unui doctor, care își petrecea convalescența în aceiași localitate unde avea domiciliu familia Stelei. Mama este foarte îngrijorată de prea desele întâlniri ale Stelei cu doctorul, mai ales știind că specialitatea lui era: Boalele Venerice. După convalescență, doctorul primind ordin să-și reia postul pe front, Stela îl urmează, deși era logodită cu tânărul Jean Vernescu căzut prizonier, și se face soră de caritate. Războiul sfârșindu-se, logodnicul se întoarce din captivitate și găsește aceeași Stela credincioasă. Căsătoria se hotărăște și înainte cu două săptămâni de data hotărâtă, Jean simțind dese dureri de cap, se decide să-și facă o consultație medicală. Doctorul ales pentru consultație, este tocmai prietenul desinteresat al Stelei. Consultul fiind terminat, doctorul își dă verdictul: sifilitic în ultimul grad. Când îi se cere numele, la auzul numelui de Vernescu, doctorul are o eșire de revoltă, condamnăm pe logodnic la renunțarea acestei căsătorii cel puțin pe timp de doi ani. Vernescu nu vrea să audă de această amănare și când descoperă pe masa doctorului o fotografie de a logodnicii lui, sfatul amănării îl ia drept o cursă de a i se putea răpi în acest timp logodnică.
 Urmează o scenă violentă, după care ambii se potolesc și Jean sfârșește prin a primi începutul tratamentului: prima injecție cu Neosalvasan.
 Nimic însă din cele petrecute, nu influențează asupra hotărârii tânărului Vernescu și lucrurile ajung până în ziua căsătoriei. Singur doctorul veghează asupra sănătății Stelei, fiind hotărât ca în cele din urmă să spună adevărul.
 În ziua cununiei când Stela — îmbrăcată în rochia de mireasă — cere logodnicului primul sărut pe buze, conștiința se trezește și acesta refuză a așterne pe buzele ei săndatoase „Sărutul morții“. Conștiința îl aduce la realitate și strigă celor

de față că această căsătorie nu se mai poate face, deoarece ar fi o crimă. Plângând își mărturisește boala și după mărturisire rămân lângă el, doctorul și logodnică. Hotărârea unei amănări devine un fapt împlinit și bolnavul intră în cutarea doctorului.
 Toate eforturile medicale puse în joc, nu dau rezultatul dorit, căci din cauza boalei avansate, microbul otrăvitor al sifilitului este stăpânul corpului, căruia începe a-i roade podobeale și în ultimul act, este adusă pe scenă o umbră paralizată a cărei figură este îngrozitoare: nasul, ochii și gura lipsesc, iar în locul lor enorme cangrene vinete. Chiar în fața acestei apariții hideoase, logodnică rămâne credincioasă și nu pierde răbdarea de a aștepta până la sfârșitul sfârșitului.

Desfășurarea unui astfel de subiect pe scenă, este de sigur o noutate, care din punct de vedere al artei dramatice pierde valoarea, compensându-se cu valoarea morală. Totul nu este altceva de cât aducerea în scenă a cabinetului unui doctor de specialitate, unde se pot auzi dialogurile oprite multumită pretinsului bun simț, care în realitate nu este de cât cea mai grozavă fărâncie. În tot cuprinsul piesei se spun cele mai crude adevăruri, cari însă multumită atât autorului cât și localizatorului nu dau aspectul de obscenități. Dramatizarea unui astfel de subiect, este un bun început pentru propagandă dusă împotriva acestui inamic nevăzută: Sifilisul, rămânând ca această piesă să nu fie nici odată privită din punct de vedere al artei, ci numai al propagandei în scopul arătat mai sus.

Interpretarea — dacă s'ar putea spune așa ceva — a fost desăvârșită. Dl. Gh. Bănuțiu, ne-a dat un Jean, violent când a cerut dialogul și duos în fața fatalului: renunțarea. Dna Jeana Popovici Voina, la înalțimea roturilor cari i-au fost întotdeauna îndreptate, ceiace dovedește un temperament artistic de mare valoare. Dl. N. Dimitriu, un doctor corect și destul de convins în rolul interpretat.
 Domnii: Virgil Vasilescu, Potcoavă și doamna Ecaterina Stănescu, au complectat amansambul la aceiași înalțime cu cei amintiți. În tot timpul reprezentății, publicul din sală a dovedit că scopul venirii a fost: cea mai încordată atențiune. Regretăm și de astădată absența mu'ora, care confundă bunul simț cu ipocrizia.

Acordarea inamovibilității Magistratilor din Ardeal

La curțile de apel
 Dela data promulgării legii pentru unificarea dispozițiilor din legea organizării judecătorești, privitoare la ministerul public, la numiri, înaintări și disciplină (25 Iunie 1924), actualii președinți de senat dela Curțile de apel din Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureș și Timișoara, devin inamovibili și se confirmă sub titlu de președinți în funcțiunile ce ocupă, astfel precum urmează:
Președinți
 D-nii: Ioan Papp, Victor Popp și Ioan Mănescu președinți la Curtea de apel din Cluj; Andrei Ilie și Alexandru Măndrea președinți la Curtea de apel din Oradea-Mare; Antoniu Feher și Adolf Balasz președinți la Curtea de apel din Timișoara; Aurel Person președinte la Curtea de apel din Târgu-Mureș.
Consilieri
 Consilieri de mai jos dela Curțile de apel din Timișoara, devin inamovibili și se

confirmă în funcțiunile ce ocupă cu același titlu, astfel precum urmează: Ioan I. Beștelei consilier la Curtea de apel din Timișoara; Emil Dumitrescu consilier la Curtea de apel din Timișoara; Gheorghe Al. Antonescu, consilier la Curtea de apel din Timișoara; Nicolae Craiunescu consilier la Curtea de apel din Timișoara; Ernest Ceaur Aslan consilier la Curtea de apel din Timișoara; Gheorghe Pavelescu consilier la Curtea de apel din Timișoara; Ioan N. Demetriu consilier la Curtea de apel din Timișoara; Ioan Niculescu Periețeanu consilier la Curtea de apel din Timișoara; Grigore Lahovary consilier la Curtea de apel din Timișoara; Alexandru Coca consilier la Curtea de apel din Timișoara; Athanasie Dumitrescu consilier la Curtea de apel din Timișoara; Ioan Panțu consilier la Curtea de apel din Timișoara; Corneliu Axente consilier la Curtea de apel din Timișoara; Vasile Călinescu consilier la Curtea de apel din Timișoara.
La tribunale
 Devin inamovibili și se confirmă cu titlu de prim-președinți, următorii președinți

capabili de o muncă serioasă, „junătăți de oameni“ fără coloană vertebrală, cari înceze de pe azi pe mâine; un amalgam de asemenea creaturi roiesc în jurul nostru. Nicăiri un semn de viață, spre un viitor mai bun. — Ba da! totuși, în tineret: în studențimea și tineretul școlilor noastre secundare. De acest tineret care simte chemarea și puterea sa, care are o credință și un ideal, legăm noi multe din nădejzile noastre. De el depinde renașterea noastră națională.
 După aceste cuvinte autorul acestui articol arată că primul lucru care este de făcut ca idealismul și insuficiența tineretului să se poată scurge și canaliza într-o direcție bună și sănătoasă e: Organizarea a acestui tineret. În consecință, va trebui să se formeze cu mare grije un corp de conducători care va avea menirea să organizeze și dea o educație bună și temeinică tinerelor generațiuni. Aceasta însă este o grea sarcină și o muncă cu mare răspundere... și scriitorul articolului conștient, punând în trebarea:
 Avem însă noi un corp de comandanți și instructori, cari se pot inhăma la această muncă grea și plină de răspundere? Avem noi conducători, cari să aibă drept de-a exercita o influență binefăcătoare asupra tineretului; cari să fie luați de model de către acest tineret și cari cu conștiința împăcată se pot angaja la această muncă grea care pretinde (a forma caractere) a imprima

sufletelor care se dezvoltă ceva din eul lor propriu?
 „Cum e șeful, așa trupa.“ Aceasta este un mare adevăr; o dreptate foarte experimentată.
 Avem noi conducători, cari își pot imprima caracterul moravurilor însușirii adecă „eul“ lor propriu, trupul pe care o conduc? Eu cred, că nu, și sunt convins, că aceasta este părerea celor mai mulți, cari judecă în mod serios, cele arătate mai sus.
 După aceste rânduri dl. Ispravnic arată că Idealul Cercetașiei Românești trebuie fixat. Sportul, idealismul, îndemnările practice, cavalerismul, cunoștințele tehnice cercetașesti, etc. trebuie combinate în mod precaut, în așa fel, ca principalele calități ale unui bun cetățean, să se poată dezvolta.
 Foarte drepte și sincere sunt cuvintele prin cari dsa îndrumă organizațiile cercetașesti că dezvoltate o muncă în interior, încheiană cu aceste cuvinte foarte bine alese, „Nu fanfaronade, serbări, defilări, părăzi, — ci o muncă liniștită modestă și spornică, în rezultate, să ne călăuzească în viitor.
 Se mai vorbește apoi despre modul cum vor trebui să se facă pregătirile pentru Cercetașia Românească să fie bine reprezentată la Olimpiada cercetașească, ce va avea loc în anul acesta la Copenhaga. Se arată apoi ce utile sunt excursiile în străinătate. „Ce admirabil lucru este o excursie, în străinătate! Ce experiențe și cunoștințe câștigă o

de tribunale din circumscripțiile Curților de apel din Oradea-Mare, Timișoara.
Prim-președinți
 Alcert Dumitrescu, prim președinte tribunalul Oradea-Mare, Timotei Radi, prim președinte al tribunalului Timișoara.

Președinți
 Președinții de senat de mai jos de tribunalele din circumscripțiile Curților de apel din Oradea-Mare, și Timișoara devin inamovibili și se confirmă în funcțiunile ce ocupă cu titlu de președinți astfel precum urmează:
 I. Popovici, președinte la tribunalul Oradea-Mare, Petru H. Lăzărescu, președinte tribunalul Caransebes, Nicolae Athanasie, președinte la Tribunalul Timișoara.

Judecători de tribunale
 Judecătorii de tribunal de mai jos de circumscripțiile Curților de apel Oradea-Mare, Timișoara devin inamovibili și se confirmă în funcțiunile ce ocupă cu același titlu, astfel precum urmează:
 Lascăr Spoială judecător la tribunalul Oradea-Mare, Gheorghe Hagă Chirea, judecător tribunalul Deva, Dimitrie D. Munteanu, judecător la tribunalul Deva, Dimitrie Constantin Dobos, judecător la tribunalul Oradea-Mare, Emil Cămarănescu, judecător la tribunalul Arad, Gheorghe Hărgot, judecător la tribunalul Arad, Gheorghe G. Alexiu, judecător la tribunalul Arad, Emil C. Ionescu, judecător la tribunalul Arad, Pent I. Anastasiu, judecător la tribunalul Lugoj Octavian I. Tănăsescu, judecător la tribunalul Lugoj, Gheorghe D. Lambrino, judecător la tribunalul Timișoara, Vasile C. Meric judecător la tribunalul Timișoara, Constantin St. Popescu, judecător la tribunalul Timișoara, Constantin C. Osiceanu, și la Palade II, judecător la tribunalul Deva, Ioan Ursu, judecător la tribunalul Arad, Rudolf Handler și Ilie Micu, judecător la tribunalul Caransebes, Augustin Makay, judecător la tribunalul Lugoj, Iosif Eug. Fărcescu, Gheorghe Micu și Iacob Pămișanu, judecători la tribunalul Timișoara, Adănt Bert lanota actual procuror se confirmă în același titlu în funcțiunile ce ocupă.

In circumscripția Curții de apel Oradea-Mare
Tribunalul Oradea-Mare
 D-nii Valer Sovrea actualul prim-procuror se confirmă cu același titlu în funcțiunile ce ocupă; Lucian V. Mussu actual procuror cu titlu provizoriu se confirmă procuror; Dumitru C. Procopiu și Av. Io. Popovici procurori cu titlu provizoriu în titlu de substituți; Virgil E. L. Nestor actual procuror cu titlu provizoriu la tribunalul Zalău se confirmă cu titlu de procuror la locul creat prin art. 40 din lege.

In circumscripția Curții de apel din Timișoara
Tribunalul Arad
 D-nii Nicolae I. Nicolescu actual prim-procuror se confirmă cu același titlu în funcțiunile ce ocupă; Augustin Gița actual procuror cu titlu provizoriu se confirmă procuror; Carol Ficker actuali procurori se confirmă cu același titlu în funcțiunile ce ocupă; Nicolae Popescu-Păușești și Nicolae Măndrea actuali procurori cu titlu provizoriu se confirmă procurori.

Tribunalul Timișoara
 D-nii Cristofor Feber actual prim-procuror se confirmă cu același titlu în funcțiunile ce ocupă; Ioan Herman actual procuror se confirmă cu același titlu în funcțiunile ce ocupă; Emil A. Radian, Teodor Nicolau și Spila I. Cernătescu actuali procurori cu titlu provizoriu se confirmă procurori.
Tribunalul Lugoj
 D-nii Constantin Marosin actual prim-procuror se confirmă cu același titlu în funcțiunile ce ocupă.

persoană, care umblă în afară de hotarele țării! Cum i se deschid ochii, cum i se alungă gestele orizontului și se folosește reală poezie aduce țării sale! Un scriitor, cu nume universal, scriind un pasagiu foarte interesant despre „Broasca din fântână“ și zice: „bi de mea acestora este groapa fântanei. Libera leporel mișcare este îngredită de păreții roturi orbă de un metru circumferință. Ele judecă lumea după petecul de cer pe care-l văd prin gura fântanei“.
 „Astfel și cercetașii noștri dacă vor să avengească și nu se vor mișca de lângă vetrele lor — din țara în care trăiesc — vor deveni oameni cu vederi înguste, de rând banii largul atător orizonturi și de există. Trebuie deci să ne punem în față toată energia la muncă și să lucrăm în această direcție. Și prevăzător scriitorul țicohului nu uită să adauge: „Persoana ajunsă odată în străinătate, dacă face vreun greșală sau necuviință, acea nu o face un individ cu un oare care nume, — ci o denoșă roman. Tot ce face afară de hotare — denoșă sau rău — cade mai întâi pe contul nației și țării noastre“!
 Într'un număr viitor vom conștientiza această interesantă dare de seamă. Pe atunci însă recomandăm cu căldură revistă „Cercetașia“ tuturor bunilor români, o poartă interesantă de mișcările nobile și frumoase ale tineretului.
 (Revista „Cercetașia“ se primește în toate chioscurile de ziare din oraș și în librăriile românești).

se confirmă cu același titlu în
una ce ocupă; Fabius Rezei actual
r cu titlu provizoriu ce confirmă
r; Gheorghe Al. Corneanu actual
r cu titlu provizoriu la titlu de sub-

Tribunalul Caransebeș
D-nii Virgil Brădescu actual prim-procu-
ror se confirmă cu același titlu în funcți-
nea ce ocupă; Marin I. Mihailescu actual
procuror cu titlu provizoriu se confirmă
procuror.

INFORMAȚIUNI

Vizita dlui ministru lamandi

Ziua de 1 Iulie, a sosit în lo-
ate, venind cu automobilul din
rad, dl lamandi ministru nostru
pitala Serbiei. Dsa a venit în-
de doamna lamandi, pentru a
orașul. Oaspeții au fost con-
în această vizită de către dl C.
escu, inspector în Ministerul
cii, care după cât suntem în-
ați este o veche cunoștință a
lamandi. În dimineața zilei de
ie s'a înapoiat tot cu automo-
la Belgrad.

Centenarul nașterii lui Avram Jancu

Comitet sub prezidenția suveranului aran-
jează programul —
ul acesta va avea loc aniversa-
100 ani dela nașterea lui Avram
Jancu, cu un fast deosebit.
s'a adunat la Palatul regal,
președinția M. Sale Regele, co-
ul organizator al serbărilor.

Comitetul este compus din d-ni I.
danu, generalii Averescu și Condă,
in, Mitropolitul Primat, Mitropoli-
dealului, al Blajului, arhiepiscopu-
rie al Basarabiei, episcopul Cla-
u, miniștrii Văitoianu, Mădă-
și Lapedatu, d. Al. Vaida d-nii
dinte al Academiei, al Ligei
arale, asociației „Astra“, d. ge-
Petala, — ca președinte al
retului de inițiativă, — protopo-
Iosif Gombos și deputatul

Arestarea unor spioni maghiari

Turda, șeful siguranței locale, după o
re vigilantă, a reușit să dovedească
a Szabados, care se stabilise acolo,
i spion, căpitan în artileria ungurească
e parte din armata ebreștă a lui
El a intrat în țară, cu pașaport fals,
de ministerul de externe maghiar,
se drept inginer. Spionajul îl făcea
fiind de logodnica sa Ilana Helces,
nară la prefectura de județ.

nda ea, șeful siguranței a găsit acte
omițătoare. Fata era în același timp
tă de comandamentul ebreșt din
sker. Ambii spioni au fost arestați și
inspectoratului de Siguranță Cluj.

Două mari incendii în București

Ziua de 30 Iunie au izbucnit în
rești două mari incendii, cau-
pagube de aproape 50 milioane

mul incendiu a izbucnit la amiazi
igând complet fabrica de paste
ase „Traian“ din calea Rahovei
44. Din cauza imposibilității de
localiza acest incendiu, au mai
alte clădiri învecinate printre
și depozitul de parchete al dlor
și Marcovici, o parte din moara
ei din Praga. precum și o parte
epozitul de cartonage a dlui
Ornstein.

doilea incendiu a izbucnit după
a pe la orele 5 în gara Obor,
a ars de asemenea un depozit
aterial lemnos în cantitate de
goane — precum și mare o can-
de cereale. Ambele incendii au
fi înăbușite seara pe la orele 7.

Crimă

Ziua de 30 Iunie s'a găsit mort în
sa proprie locuitorul Chelucz Andrei
muna Păulișul-Nou. Cadavrul prezintă
ovituri de cuțit în urmărul drept,
denotă că ne găsim în fața unei
pe care autorul a vrut să o ascundă.
se cercetează de către șeful de post
dna.

Instiințare. Pe baza coînțe-
j reciproce ciasornicării și ju-
rii din Arad, își vor închide
liile dela 1 Iulie a. c. și până
Septembrie a. c. la ora 6 seara.

Aviz abonațiilor noastre.

Rugăm stăruitor pe onorații noștri,
abonați, ca abonamentele să ne fie
trimise pe adresa: „ADMINISTRAȚIA
TRIBUNA NOUA“ (Căsuța postală No.
63. Arad.)

Cum se prezintă situația încasărilor statului

— Dela 1 Ianuarie—31 Mai 1924 —
Ministerul finanțelor a centralizat
cifrele tuturor încasărilor statului
efectuate pe exercitiul financiar 1924,
adeacă dela 1 Ianuarie până la 31
Mai a. c.

Astfel aceste încasări reprezintă
un total de 8.083.986,316 lei din
cari 5.939.837,357 lei dela Ianuarie
până 30 Aprilie crt., iar 2.144.148,958
lei încasate numai pe luna Mai.

Deasemeni încasările C. F. R. pe
aceiași interval se ridică la suma de
lei 1.446.194,913 lei din cari numai
pe Mai 344.073,200 lei.

Tot odată s'au mai încasat, în
aceiași timp, resturi din exercițiul
financiar 1923 cari cifrează suma
de lei 1.196.335,817 lei aceasta sepa-
rat de ce s'a încasat pe luna Mai,
adică 450.998,630 lei dându-se ast-
fel un total de 1.647.334,447 lei.

Din cifrele de mai sus se con-
stată că, încasările Statului au mers
mereu progresând pentru a ajunge
în luna Mai — care de altfel nu
este o lună de încasări întrucât re-
colta n'a fost încă culeasă și pe-
rioada de export începe abea în
Iulie și August — toțiș încasările
au întrecut cu suma de lei 488 mi-
lioane 222.218 cota de două mi-
liarde lunar prevăzute în bugetul
deși bugetul se execută în 18 luni
și totalul lui este de 2 miliarde lei.

Comparând această situație cu
aceea a anilor precedenți constatăm
că veniturile statului merg mereu
crescând, iar datoriile din trecut se
micșorează pe an ce trecem.
Executarea bugetului în limitele
prevederilor făcute este absolut asi-
gurată.

Din județ

Avort

În noaptea de 29 Iunie femeia Sandi
Elisabeta din comuna Erdeis a avortat. Se
bănueste că acest avort ar fi fost provocat
de către o persoană destul de cunoscută.
Cazul se cercetează de către șeful postului
de jandarmi din Chișineu.

Furt

În noaptea de 30 Iunie indivizi necu-
noscuți au furat din pădurea Socodor două
capite de fân, a căror valoare se ridică la
2000 lei. Cazul se cercetează de către șeful
postului de jandarmi respectiv.

4896 kilometri între prânz și cină

Ziarul „Times“ din Londra scrie urmă-
toarele:

Locotenentul aviator Manghan a luat
ieri primul prânz la New-York și a cinat
la San-Francisco. Acesta era programul
său. Plecat în zori din New-York, a ajuns
la orele 21.40, după timpul Pacificului, care
diferă cu o oră de cel din New-York, la
San-Francisco, făcând în zbor efectiv 19
ore și 26 de minute. Nu a avut decât o
foarte neînsemnată pană de motor care l'a
obligat să piardă o jumătate de oră.
Distanța parcursă e de 4896 kilometri;
velocitatea medie a fost deci de aproape
230 kilometri pe oră. Președintele State-
lor-Unite Coolidge i-a trimis aviatorului o
tegramă de felicitare.

Recolta viitoare a Ungariei

Budapesta, 30. (Rador.) — Ministrul
de agricultură al Ungariei a publicat rap-
porturile privitoare la recolta viitoare. Se
prevede o recoltă favorabilă de grâu, fructe,
plante și furaj. Intemperii și grindina n'au
reduș recolta sub mijlociu așa cum s'a
prevăzută la timp. Se prevede o recoltă de
grâu de 17,13 milioane de chintale.

Cetiți și răspândiți Tribuna Nouă

Consiliul de miniștri.

— Chestiunea Basarabiei nu se pune la Conferința Micei Înțelegeri —

Un consiliu de miniștri a avut loc
la București sub prezidenția dlui Ioan
I. C. Brătianu.

D. I. G. Duca, ministru de externe,
a făcut o lungă expunere asupra rela-
țiilor noastre cu Statele Micei În-
țelegeri și asupra chestiunilor ce vor fi
discutate cu prilejul conferinței dela
Praga.

Evident, d. I. G. Duca nu a făcut
indiscrețiuni, în fața reprezentanților
presei, asupra chestiunilor cari vor fi
aduse la ordinea de zi a conferinței.
D-sa a ținut, însă, să precizeze că
chestiunea Basarabiei nu va fi pusă la
Praga, în desbaterile Micei Înțelegeri.

România va fi reprezentată prin d.
I. G. Duca. Conferința va începe între
10—12 Iulie.

La Londra se va ține, în curând,
conferința Statelor aliate, pentru o
nouă discutare a repartizării despăgu-
birilor datorite de germani, în execu-
tarea tratatelor de pace.

Interesele României vor fi susținute
de d. N. Titulescu, ministrul nostru
plenipotențiar dela Londra, care și la
Spaa, a reprezentat, cu demnitate și a

susținut drepturile României cu prile-
jul primelor discuțiuni în jurul repar-
tizării despăgubirilor dela germani.

Exportul traverselor de stejar

D. general A. Văitoianu, ministrul
comunicațiilor, a făcut o expunere
asupra situației căilor ferate. Dsa a
cerut, și guvernul a aprobat, prohibi-
rea exportului traverselor de stejar în-
trucât numai astfel vor fi acoperite
nevoile direcțiunii generale a căilor
ferate.

D. general Văitoianu a cerut noi
credite pentru drumurile de fer. Che-
stiunea a fost lăsată în suspensie.

Consiliul de miniștri a hotărât să
prelungască termenul de înscriere în
listele pentru constatarea cetățeniei
române până la 20 Iulie c.

Un nou consiliu se va ține azi spre
a se repartiza și munca miniștrilor în
timpul vacanței parlamentare.

ULTIMA ORĂ

Serviciul telegrafic special al ziarului „Tribuna Nouă“

Ziua de 2 Iulie.

Ultimile știri interne

Ecouri asupra conferinței dela Praga

București. — „Adevărul“ dă
o explicațiune faptului că în confe-
rința Micei Antante nu se va discuta
chestia Basarabiei. Motivul e, că Ce-
hoslovacia și Jugoslavia, punând ba-
zele înțelegerii, au specificat numai
cazul în care Ungaria va ataca Ro-
mania și a refuzat să prevadă cazul
Rusiei, temându-se să nu jicnească
simpatiile ambelor popoare pentru
slavi. Pentru același motiv ar fi re-
fuzat să admită intrarea Poloniei și
a Lituaniei în alianță. „Adevărul“ este
sigur că reprezentantul României va
pune chestiunea raporturilor între
Jugoslavia și România.

Denunțarea Fuziunii Naționale-Tărăniștă

București. — Partidul Național,
menținându-și ultimul său punct de
vedere și partidul reluându-și liberta-
tea de acțiune, „Aurora“ publică un
comunicat al Partidului Tărănișt în
care arată că expresia dorinței Partidului
Național nu realizează fuziunea.
În consecință Partidul Tărănișt, de-
nunță fuziunea.

Programul serbărilor Centenarului Avram Jancu

București, Iulie 2. — Comitetul serbă-
rilor pentru Centenarul lui Avram Jancu,
întrunindu-se din nou sub prezidenția Regelui,
a fixat definitiv programul serbărilor. Ele
vor ține patru zile începând dela 30
August. Familiile regală și princiară, Guver-
nul, Parlamentul și particularii vor lua
parte la toate solemnitățile. De aseme-
nea vor veni delegații de săteni din toată țara.
În ziua de 30 August se va face desvelirea
monumentului la Cluj, apoi invitații vor
pleca la Tabia, localitatea nașterii lui Avram
Jancu, unde se va oficia o slujbă religioasă,
se va oferi o masă săracilor, iar după
aceia va defila un convoiu etnografic al
locuitorilor de pe Valea Crișului. De aci
invitații vor merge la Vidra de sus, la casa
lui Avram Jancu, unde cu acest prilej se va
inaugura Muzeul și Casa culturală create
din inițiativa Soc. culturale „Astra“. După
serbările dela Vidra, oaspeții se vor duce
la Câmpeni, unde va avea loc adunarea
generală a secțiunilor literale și științifice
a „Astreii“. Prima ședință va fi prezidată
de Rege. Se vor da serbări populare, con-

Planul ofenziv al Ungarilor demascat

Protestul comisiei de control interaliat

Londra. — Membrii Comisiei de
control interaliat din Budapesta, do-
vedind culpabilitatea actualului guvern
în a fabrica în secret: automobile
biindate și tankuri, precum și instruirea
rezervistilor timp de câte 12 săptămâni,
ceiace dovedește un sistem de a asi-
gura Ungariei anual 70'000 oameni
peste efectivele permise conform tra-
tatelor, a protestat energic pe lângă
guvernul Ungar cerându-i imediată
respectare a tratatelor.

Pasici nu va lua parte la conferința Micei Antante

Belgrad. La conferința Micei Antante,
care va avea loc la Praga, Serbia va fi
reprezentată numai prin dl Nincici nu și
de către dl Pasici — cum s'a anunțat, — de
oarece ultimul este reținut pentru rezolvarea
unor chestii interne de ordin foarte urgent.

În chestia incendiului Italo-Iugoslav

Roma. Ministrul de externe italian pentru
aplanarea conflictului de frontieră între
Italia și Iugoslavia — a propus ambasado-
rului Iugoslaviei ca anchetarea incidentului
să se facă de către o comisie mixtă. Amba-
sadorul comunicând propunerea la Belgrad
se așteaptă răspunsul Serbiei.

Conferința anglo-rusă

Londra. Macdonald vorbind în Cameră
despre chestiunile internaționale, a afirmat că

Parlamentul va fi mulțumit să aibă ocazia
a discuta rezultatele conferinței Anglo-Sov-
ietice.

Politica Rusiei sovietice

Berlin, Litvinoff trecând prin Berlin, a
declarat ziarului „Vossische Zeitung“, că
conferința Anglo-rusă merge spre o soluție
satisfăcătoare. Sovietele recunosc că un im-
prumut englez va grabi refacerea Rusiei,
totuși ea poate trăi fără presiuni inutile din
partea Ligei Națiunilor. Litvinoff a mai de-
clarat că Rusia va da toată atențiunea spre a
se convinge dacă noile orientări ale marilor
Puteri sunt capabile de ceva constructiv.

Germanii acceptă fără rezerve raportul Dawes

Berlin. — Cancelarul german a
declarat corespondenților ziarelor
americane, că Guvernul german pen-
tru a dovedi că e călăuzit de cea
mai mare bunăvoință în a ajunge la
un punct de înțelegere cu Aliații, este
dispus să accepte fără nici-o rezervă
raportul Dawes.

Paris. — După înmănarea răspun-
sului dl Herriot a conferit îndelung
cu ambasadorul german, care a mul-
țumit guvernului francez pentru
amnestia din Ruhr, exprimând speran-
ța că amnestia se va întinde și
asupra restului.

Evenimentele din Albania

Tirana. — Monseniorul Fanoli a
telegrafat Ligei Națiunilor, consti-
tuirea guvernului liberal, afirmând
că Albania contează pe asistența mor-
rală a Ligei.

O insultă.

Sosise în gara Arad acceleratul care vine dela
Curtici.

De pe peronul gării o doamnă binefăcută își
la vânt ca să urce în tren cu cei trei copii ai săi.
Trenul geme încercat de lume. Nici un loc nu
mai era liber, afară de un compartiment de clasa
I-a, pentru care doamna nu avea bilet să-l poată
ocupa.

Umbland dela ușă la ușă, doamna arunca
vorbe nedemne asupra acestei țări, pe care o cu-
noștea destul, căci ea copilărise în România și
numai întâmplarea a făcut să se mărite cu un
ofițer francez ca să trăiască în Franța. Venea în
țară la noi ca să-și vadă părinții și singură se
afurisea că nu va mai veni de acum înainte în
această țară.

— Doamnă, sunteți română.
— Am fost, domnule, răspundea ea, dar astăzi
nu mai sunt. Mi-e rușine să fiu română.

La aceste vorbe spuse m'am uitat cu desgust
la ea și am părăsit-o ca să-mi ocupu locul meu,
fără să-i zic măcar: noapte bună.

Nu știu cu ce ochi va fi privit doamna în
ochii părinților ei, cu ce bătaie de inimă s'o fi
apropiat de casa și de vatra unde a copilărit și
dacă deschizând poarta, nu va fi auzit vreo mu-
strare, în loc de scărțit?

Sunt sigur însă, că nici o franceză de origi-
nă, n'ar fi aruncat asupra noastră vorbe de insultă,
așa cum a aruncat această doamnă, fostă pe vre-
muri română.

Jertfele noastre săvârșite în războiul mondial
pentru cauza umanității și a naționalității, cred,
că nu i-a ajuns să-i doinească la ureche. Vitejia
noastră n'a fermecat-o și n'a umplut-o de mândrie.
Dacă sufletul ei ar fi tresărit cât de puțin,
auzind despre măreția epopeei românești dela Mă-
răști și Mărășești, astăzi ea n'ar fi vorbit cu așa
desgust despre noi și ar fi prețuit valoarea no-
astră răsarită din atâta suferință și vitejie.

Și n'a cugetat că o țară, leșită din războiu
zguduită din temelii, nu poate fi din punct de
vedere administrativ, la înălțimea celorlalte țări
pe care războiul le-a cruțat. Noi am fost în in-
tregime aproape îngropați de vijelia vrăjmașului.
Și numai hărnicia noastră, inteligența noastră, a
cumpănit lucrurile așa fel, ca să ajungem astăzi,
unde ne găsim, în toate ramurile activității omenești.

Ne-a trebuit o muncă uriașă pe care s'o în-
cepem și am început-o. Ne-a trebuit o răbdare
de fier și am avut-o; cumintenie ne-a trebuit și
am dat dovadă că nu ne lipsește.

Un șuerat. Trenul ajunge la Deva. Într'un
compartiment de clasa I-a, doamna cu cei trei
copii, dormia, odihnindu-se. Dar nu plătise costul
biletului de clasa I-a. Și n'a cărit nimeni că
doamna calcă o prescripțiune. Trenul o legăna.
Și în vis vedea cât de bine se călătorește în Ro-
mania-mare, fără să se plătască atâta cât cere
legea.

Știu că doamna cu pricina nu va ceti aceste
rânduri. Nici eu nu le-am scris pentru dânsa.

Le-am scris însă pentru toți acei cari înțeleg
rosturile vieții aceștia și își dau socoteală că nu-
mai oamenii necinstiți pot insulta pe nedrept.

Iar cine își defaimă țara și leagănu unde a
crescut, după ce a mâncat cu prisosință pâinea
pământului părinților și al strămoșilor, arată că
nu are suflet, ci, stă alături de animalele necu-
vântătoare.

Dar uneori și aceste animale știu ce este
recunoștința.

Volbură Poiana.

Congresul invalizilor

Participă d-nii I. Brătianu, general Mărdărescu, Săveanu și Chirculescu

Duminecă dimineața la orele 8 a avut loc în București deschiderea congresului invalizilor de război.

Sedinta a fost deschisă de către d. maior N. Dimitrescu care a făcut relatări asupra situației precare a eroilor neamului precum și diferite propuneri pentru salvarea vieții invalizilor, văduvelor și orfanilor de război.

D. prim ministru Brătianu a promis tot sprijinul său, iar d. N. N. Săveanu, ministrul sănătății publice și ocrotirilor sociale, promite că va veni cu o lege menită să asigure viața eroilor neamului.

Au mai vorbit, d-nii: General Mărdărescu, Demetru Dobrescu, președintele uniunii avocaților din România, deputat Iacobescu, maiorii Dumitrescu, Miclescu, lt. V. Sinitaru, cerând imediata satisfacere a legitamelor revendicări cerute de congresiști.

Au mai participat d-nii general Mărdărescu, ministru de război și Chirculescu, ministrul muncii.

După terminarea congresului, s'a oferit o masă comună la manutanța armatei, iar la orele 5 d. a. congresiștii au depus o coroană de flori pe mormântul eroului necunoscut, după care congresiștii s'au întors la căminurile lor în așteptarea legii care să le asigure „o zi mai bună” promisă de d. ministru Săveanu.

ARTISTICE - CULTURALE

O fundațiune științifică Rathenau

Cu prilejul aniversării de doi ani dela asasinarea lui Walter Rathenau, a fost înscălit de către președintele Germaniei Ebert, de către câțiva membrii ai cabinetului, apoi de mama defunctului și de o sumă de învățați germani, actul constitutiv al „Fundațiunii Walter Rathenau”.

Minunata vilă a ucisului din Grunewald, cu bogata-i bibliotecă și cu neprețuitele-i comori artistice aflătoare acolo, trec în proprietatea Imperiului care va trebui să facă din ea o instituție de studii sociale.

O nouă piesă a d-lui G. Tătărescu

Se vorbește că dl G. Tătărescu, autorul piesei „Când vine viforul”, lucrează la o nouă dramă.

Luigi Pirandello — la Paris

Piesele marelui dramaturg italian Luigi Pirandello au ajuns la modă. Stagiunea de toamnă a teatrului „Atelier” din Paris, se va deschide cu piesa lui Pirandello intitulată: „Fiecare în felul său”.

Intorcerea Rusiei la epoca de piatră

Cunoscutul etnograf rus Tann publică, după cum anunță ziarul rus „Rul”, observațiile sale relativ la parțiala reîntoarcere a Rusiei la epoca de piatră. În gubernia Orlov Tann a întâlnit o mulțime de oameni complect goi. În gubernia Jaroslav a dat peste o fabrică de săcuri din piatră. Săcuri de oțel nu se mai pot căpăta... Iată unde duce boșevismul!

„Aida” în liber la New-York.

Organizată de Direcțiunea „Manhattan Grand Opera Association” în fruntea căreia stă maestrul italian Italo Salmaggi, va avea loc la New-York o mare stagiune de operă italiană, sub cerul liber, într-o uriașă arenă, anume construită unde vor încapa peste 25 mii de spectatori. Stagiunea se va inaugura cu „Aida” condusă de Pietro Mascagni. Vor urma: „Piccolo Marat”, Iris, Cavaleria Rusticană și Pagliacci.

Amundsen nu renunță la călătoria sa.

Exploratorul Amundsen a declarat ziarului „Aften Posten”, că nu-i adevărată știrea, că din motive de ordin economic, ar fi părăsit ideea călătoriei aeriene la Polul Nordic. Amundsen a adăugat, că speră să poată pleca cu aparatele și cu echipagele proprii.

Un concurs muzical internațional la Venetia

În cursul lunii Iulie va avea loc la Venetia (Italia) un concurs muzical internațional al societăților muzicale și corale. O sană de personalități din elita intelectuală a Venetiei, au luat inițiativa acestui concurs, care este organizat sub auspiciile orașului Venetia și ale prezidenției celei XIV-a expoziții internaționale din acel oraș.

Marea noastră actriță Elvira Popescu

va juca în lunile Septembrie și Octombrie la Paris.

Lăsământul literar al poetului german Detlev von Liliencron

Senatul din Hamburg a cumpărat lăsământul literar al poetului Detlev Liliencron plătină familiei răposatului suma de 30.000 mărci-aur și obligându-se să plătească văduvei o rentă anuală de 4000 mărci.

Economice.

Nu se vor mai ține târguri săptămânale Duminică

Printre proiectele de lege votate în ultimul timp e și acela prin care se stabilește ca nici unul din târgurile săptămânale din țară să nu fie ținut Duminică, urmând ca aceasta zi din săptămână să fie de repaos pentru toată populația.

Expozițiile zootehnice din jud. Trei Scaune

Comisia zootehnică a jud. Trei Scaune a hotărât să fie 3 mari expoziții de animale. Prima se va deschide la 27 Iulie în orașul Tg. Secușc: a doua se va ține în orașul Sf. Gheorge la 3 August și a treia în Aita Mare la 5 August. În aceste expoziții vor figura cai,

boi, porci, oi, paseri, iepuri de casă și câini.

Se vor împărți premii în bani, diplome și medalii, proprietarilor ale căror vite se vor distinge.

Grevă

Dela 26 Iunie s'a declarat greva lucrătorilor dela fabrica de tricotați „Schveiber” din Timișoara.

Valoarea coroanei-aur în Ungaria

Budapesta, 30. (Rador.) — Ministerul de finanțe al Ungariei a stabilit, prin decret, pentru luna Iulie valoarea coroanei-aur față de hârtia monedă. O coroană-aur echivalează 176.000 coroană de hârtie. S'a stabilit metoda după care această proporție va fi fixată și aplicată în viitor. Astfel valoarea coroanei-aur în coroana de hârtie va fi stabilită de acum înainte luând media cursurilor din două săptămâni anterioare.

Banca Centrală Sucursala Arad

Bul. Regele Ferdinand I, Nr. 29 (casele proprii) primește spre fructificare pe lângă un etalon (procent) foarte avantajos, bani și pretenziuni în valute streine (Dolari, franci, funți sterlingi etc.) După asemenea depozite plătește la cerere dobânzile în valuta depozitului, sau contravaloare în Lei, la cursul zilei de ridicare.

Prin acest aparat modern, Banca Centrală voiește de o parte să asigure deponenților în valuta tare capitalul primit ca depozit, — iar de altă parte voiește să angajeze la producție națională, însemnatele sume în valute streine, cari zac fără să aducă venit, — ascunse prin lăzile posesorilor lor.

Devizele și valuta.

Rador. 29. Iunie.

Zürich: Deschiderea: Inchiderea:
Berlin: 134.25 — 134.25
Amsterdam: 21162.50 — 21162.50
New-York: 56225. — 56175. —
Londra: 2431. — 2432.50

Paris: 2877.50 — 2885. —
Milano: 2422.50 — 2415. —
Praga: 1650. — 1652.50
Budapesta: 68.75 — 68.75
Belgrad: 647.50 — 647.50
București: 237.50 — 647.50
Varșovia: — — —
Viena: 7915. — 647.50

București închiderea: Paris 1325, Londra 1085, Newyork 251. —, Milano 1085, Zurich 4450, Viena 3450, Praga 742, Budapesta —

Valute: Napoleon 880, leva 152, lira turcească 115, font englez 1110, franc francez 13. —, franc elvețian 46. —, lira 10.25, drachma 4. —, dinar 275, dolar 247. —, coroană austriacă 37. —, coroană maghiară 33. —, col 750, Marca polonă —.

Cronica sportivă

Azi, Joi, după masă să începe concursul de tenis aranjat de către Societatea de Patinaj și Lawn-tennis din Arad.

Această veche și cunoscută societate cu un trecut așa de frumos, stă actualmente sub conducerea unui comitet în frunte cu primarul orașului d. dr. I. Robu și cu directorul so-

cietății: d. A. Hadu secondat C. Székely cassierul societății.

În ultimii 3 ani societatea a luat un avânt foarte frumos. renurile sunt cele mai frumoase bine îngrijite din întreaga țară. Aceasta și prinesc cu plăcere concurs, atunci cei mai buni jucători ai țării, cantă să nu piardă ocazia societății de-a lua parte la curs. Astfel și în anul acesta societatea de tenis aranjează un concurs național, care promite a fi interesant, de oarece cei mai jucători din România, și-au anunțat participarea. Vor fi reprezentate altele orașele următoare: Bucu Cluj, Timișoara, Lugoj, Oradea — cu cei mai buni jucători. Roman, Roseti, San-Galli, Krupșoarele Ghica, dna Goleșcu și din țară, iar din Arad vor lua la aceste concursuri dr. Lupu Bohus, Dörner, dna dr. Széll, Obetkó.

Indemnăm publicul nostru să ia parte și să viziteze aceste cursuri. Sportul acesta interesant, și rațional merită să fie susținut și încurajat... chiar și de către publicul românesc.

Prăvălie nouă! „Casă de Ceasuri și Bijuterie” Prăvălie nouă!
FEINER, Arad, Strada Brătianu 3.

Mare depozit de ceasornice bijuterii și obiecte de artă. : Pentru briliante, aur și argint, plătim cele mai bune prețuri zilnice!

Atelierul fotografic BORNSTEIN ARAD, Palatul Neumann Fotografii artistice executate și fotografiile marșale

Locul de întâlnire al lumii de elită! Restaurant și Bar! (Rador — 1) Zilnic atracțiuni de renume mondial
Grădina „CENTRAL” Azi program nou!
5 Elizarov, Frații Bailey, Lilly Tiger, Jean mer, Bei Agg și încă 10 atracții.

Umbrele de mătăsă, policandre, becuri în mare asortiment la Iosif Kalmár Str. Alexandru

Senzație! De seară și în fiecare seară la „Omul Sălbatec” este muzică de prima clasă cu program nou. Atracții de primul rang. Veritabil „Jass-Band” american Deschis până la ora 3 dimineața

Bucătăria Băii „NEPTUN”, bufetul și cofetăria stau permanent la dispoziția Onor. Public!
Carnete cu reducere pentru abonați. — Săptămânal cină comună de pește, cu musică. Escelente beuturi din Podgorii, bere timișoreană, serviciu prompt și gentil. Deschis până la ora 1 noaptea. Pentru o clientelă numeroasă se roagă: Martin și Mero,

Noutățile noastre în vestimente și bluze le vindem până la 15 Iulie a. c. cu preț foarte redus
Magazin central pentru haine din ARAD, Str. Colonel P. vis-a-vis cu intrarea din dos a lui. Departament de măsurat

Giorapi și mănuși LUDOVIC GOLDSTEIN prăvălie de modă
puteți cumpăra ori unde dar buni și ieftini numai la Arad, Str. Brătianu
Ciorapi de dame în toate colorile dela 20 Lei în sus până la 135 Lei, ciorapia „Oseta” în toate colorile 150 Lei

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)